

Vægavisens mange plancher er fulde af informationer om dansk landbrug og om muligheder og begrænsninger for at brødføde verden i 2050.
Foto: Helge Lynggaard.

Møllevenner:

Miljømæssige særbyrder koster ni milliarder kroner

Af Helge Lynggaard

Danske landmænd bliver mødt af en ekstra regning på ni-ti milliarder kroner i miljømæssige særbyrder. Alene lave gødningsnormer og forsumpning koster 7,3 milliarder kroner for danske planteavlere i 2015.

De store ekstra omkostninger for dansk landbrug blev fremlagt ved et pressemøde forud for åbningen af den nye udstilling "Mad til alle – bæredygtigt, uden dogmer" på Oplevelsescenter Vestermølle ved Skanderborg sø.

De nye beregninger blev fremlagt af arbejdsgruppen bag udstillingen. Beregningerne er gennemført på grundlag af en rapport fra landmand og cand. oecon. Bjarne Brønserud, og de indgår som et væsentligt element i udstillingen.

- De beregninger burde præge debatten i en rum tid – og i hvert fald indtil det kommende folketingsvalg er overstået, sagde Jørgen Lund Christiansen, formand for Vestermøllens Møllelaug ved præsentationen.

- Dansk landbrug har en viden, en styrke og innovations-evne til, at det kan være et væsentligt værksted til at producere mad nok de kommende år til de ti milliarder vi bliver om 35 år. Hvis ellers vi får lov, supplerede redaktør Gunner Buck, som har bistået med en stor del af tekstmateriale til udstillingen.

- Danske landmænd lider under nogle særbyrder, som er specifikke for Danmark og som betyder, at vi bliver stadig ringere til at konkurrere med andre lande, hvilket også bliver understreget af Bjarne Brønseruds rapport, fortsatte Gunner Buck.

Konventionelle bærer byrderne
I sit notat tager Bjarne Brønserud udgangspunkt i de lovbestemte danske regler, der er indført efter 1995 samt skatter og afgifter på produktionsmidler.

- I Danmark er det bestemt, at primært det konventionelle landbrug skal bære en lang række byrder. Det vil i de kommende år få store samfundsmæssige konsekvenser. Medtages de afledte konsekvenser i forsynings- og

forarbejdningsleddene, kan tabet af indkomst flerdobles. Der vil være tale om et fald i indkomstkabelsen på 20-25 milliarder kroner og tab af 40-50.000 arbejdspladser. Denne udvikling har allerede være tydelig i 2014, ser ud til at fortsætte i 2015 og vil sandsynligvis bare accelerere frem mod 2020, siger Bjarne Brønserud i en kommentar til sine beregninger.

De miljømæssige byrder skønnes at stige 25 procent frem til 2021, hvor næste generation af vandplaner udløber.

Til den tid kan de miljømæssige særbyrder derfor komme op på omkring 12 milliarder kroner om året for danske landmænd.

Foruden de miljømæssige byrder har han beregnet skatter og afgifter i 2015 til 3,5 milliarder kroner, så de samlede byrder i 2015 er 12,8 milliarder.

De samlede byrdeomkostninger for planteavlere i Danmark i 2015 – beregnet på Bjarne Brønserud notat fordeler sig således i millioner kroner:

Lavere gødningsnormer	5.677
Forsumpning	1.599
Efterafgrøder	533
Vådområder	301
Skovrejsning, beskyttelseszoner og udtagning	290
Forbud mod jordbearbejdning	232
Øget resistens, sprøjtesyn og vaskeplads	218
§3 areal og miljøsånsom drift (minus gødning)	197
Randzoner	139
Mellemafgrøder	14
I alt	9.195